

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

21 ta' Marzu 2018 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikoli 167 sa 171 – Dritt g?al tnaqqis tal-VAT – Dritt g?ar-rimbors tal-VAT g?al persuni taxxabqli mhux stabbiliti fl-Istat Membru tar-imbors – Artikolu 178(a) – Modalitajiet tal-e?er?izzju ta' dritt g?al tnaqqis tal-VAT – Direttiva 2008/9/KE – Modalitajiet tar-imbors tal-VAT – Terminu ta' dekadenza – Prin?ipju ta' newtralità fiskali – VAT im?allsa u mitluba numru ta' snin wara l-kunsinna tal-o??etti inkwistjoni – Rifjut tal-benefi??ju tad-dritt g?ar-imbors min?abba l-iskadenza tat-terminu ta' preskrizzjoni li jkun beda jiddekorri b'effett mid-data tal-kunsinna ta' o??etti"

Fil-Kaw?a C?533/16,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa min-Najvyšší súd Slovenskej republiky (il-Qorti Suprema tar-Repubblika Slovaka), permezz ta' de?i?joni tad-29 ta' Settembru 2016, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fl-20 ta' Ottubru 2016, fil-pro?edura

Volkswagen AG

vs

Finan?né riadite?stvo Slovenskej republiky,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn M. Illeši?, President tal-Awla, A. Rosas, C. Toader, A. Prechal u E. Jaraši?nas (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: M. Campos Sánchez-Bordona,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?all-Finan?né riadite?stvo Slovenskej republiky, minn F. Imrecze, b?ala a?ent,
- g?all-Gvern Slovakk, minn B. Ricziová, b?ala a?ent,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn A. Tokár u R. Lyal kif ukoll minn M. Owsiany-Hornung, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tas-26 ta' Ottubru 2017,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 167 u tal-Artikolu 178(a), tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2008/8/KE tat-12 ta' Frar 2008 (?U 2008, L 44, p. 11) (iktar' il quddiem id-“Direttiva 2006/112”), tad-Direttiva tal-Kunsill 2008/9/KE tat-12 ta' Frar 2008 li tistabbilixxi regoli dettaljati g?ar-rifu?joni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, prevista fid-Direttiva 2006/112/KE, g?al persuni taxxabbi mhux stabbiliti fl-Istat Membru ta' rifu?joni i?da stabbiliti fi Stat Membru ie?or (?U 2008, L 44, p. 23), u tal-Artikolu 41 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar' il quddiem il-“Karta”), kif ukoll tal-prin?ipji ta' newtralità fiskali u ta' proporzjonalità.

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn Volkswagen AG u Finan?né riadite?stvo Slovenskej republiky (id-Direttorat tal-Finanzi tar-Repubblika Slovakka) dwar ir-rifjut parpjali opposta minn dik l-awtorità g?al talba ta' rimbors tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT), min?abba l-iskadenza ta' terminu ta' dekadenza.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

Id-Direttiva 2006/112

3 L-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2006/112 jipprevedi:

“Persuna taxxabbi” g?andha tfisser kull persuna li, b'mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attivit?à ekonomika, ikun x?ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta' dik l-attivit?à.

Kwalunkwe attivit?à ta' produtturi, kummer?janti jew persuni li jag?tu servizzi, inklu?i attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-professionijiet, g?andhom jitqiesu b?ala ‘attivit?à ekonomika’. L-isfruttament ta' propriet?à tan?ibbli jew intan?ibbli g?al skopijiet ta' d?ul minnha fuq ba?i kontinwa g?andha b'mod partikolari titqies b?ala attivit?à ekonomika.”

4 Skont l-Artikolu 167 ta' din id-direttiva, id-“[d]ritt ta' tnaqqis ise?? fil-?in meta t-taxxa mnaqqsa ti?i imposta”.

5 L-Artikolu 168 tal-imsemmija direttiva jipprovdì:

“Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintu?aw g?all-iskopijiet tat-transazzjonijiet taxxabbi ta' persuna taxxabbi, il-persuna taxxabbi g?andha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-transazzjonijiet, li tnaqqas mli-VAT li g?andha t?allas dan li ?ej:

(a) il-VAT dovuta jew im?allsa f'dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta' merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li g?ad iridu jitwettqu minn persuna taxxabli o?ra;

[...]

6 L-Artikolu 169 tad-Direttiva 2006/112 jipprevedi:

“Minbarra t-tnaqqis msemmi fl-Artikolu 168, il-persuna taxxabbi g?andha tkun intitolata li tnaqqas l-VAT imsemmija hemmhekk, safejn il-merkanzija u s-servizzi jintu?aw g?al finijiet ta' dan li ?ej:

“(a) transazzjonijiet li g?andhom x?jaqsmu ma' l-attivitajiet msemmijin fit-tieni subparagraphu ta' l-Artikolu 9(1), li twettqu barra mill-Istat Membru li fih dik it-taxxa hi dovuta jew im?allsa, li fir-rigward

tieg?u [tag?hom] il-VAT tista' titnaqqas jekk dawn twettqu f'dak I-Istat Membru;

[...]"

7 L-Artikolu 170 ta' din id-direttiva huwa fformulat kif ?ej:

"Il-persuni taxxabbi kollha li, fit-tifsira ta' [...] I-Artikolu 2(1) u I-Artikolu 3 tad-Direttiva 2008/9/KE u I-Artikolu 171 ta' din id-Direttiva, mhumiex stabbiliti fl-Istat Membru li fih jixtru merkanzia u servizzi jew jimpurtaw merkanzia so??etta g?all-VAT g?andhom ikunu intitolati jir?ievu rifu?joni ta' dik il-VAT safejn il-merkanzia u s-servizzi huma u?ati g?all-finijiet ta' dan li ?ej:

(a) transazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 169;

[...]"

8 Skont I-Artikolu 171(1) tal-imsemmija direttiva:

"G?andha ssir rifu?joni tal-VAT lil persuni taxxabbi li mhumiex stabbiliti fl-Istat Membru li fih jixtru merkanzia u servizzi jew jimpurtaw merkanzia so??etti g?all-VAT, imma li huma stabbiliti fi Stat Membru ie?or, skond ir-regoli dettaljati stabbiliti fid-Direttiva 2008/9/KE."

9 It-Titolu X tad-Direttiva 2006/112, dwar it-taqqis, jinkludi Kapitulu 4, intitolat "Regoli li jirregolaw I-e?er?izzju tad-dritt ta' taqqis". L-Artikolu 178 ta' din id-direttiva, li jinsab f'dan il-Kapitulu 4, jipprevedi:

"Biex te?er?ita d-dritt ta' taqqis, persuna taxxabbi g?andha tissodisfa l-kondizzjonijiet li ?ejjin:

(a) g?all-finijiet ta' taqqis skond I-Artikolu 168(a), fir-rigward tal-provvista ta' merkanzia [o??etti] jew servizzi, hi g?andha jkollha fattura im?ejjija skond I-Artikoli 220 sa 236 u I-Artikoli 238, 239 u 240;

[...]"

10 Skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 179 tal-imsemmija direttiva:

"Il-persuna taxxabbi g?andha teffettwa t-taqqis billi tnaqqas mill-ammont totali tal-VAT dovuta g?al perijodu partikolari ta' taxxa l-ammont totali ta' VAT li fir-rigward tag?ha, matul l-istess perijodu, id-dritt li tnaqqas irri?ulta u hu e?er?itat skont I-Artikolu 178."

11 L-Artikolu 180 tal-istess direttiva jipprevedi li "[I]-Istati Membri jistg?u jawtorizzaw persuna taxxabbi li tag?mel taqqis li ma tkunx g?amlet skont I-Artikoli 178 u 179".

12 L-Artikolu 182 tad-Direttiva 2006/112 jipprovidi li "[I]-Istati Membri g?andhom jiddeterminaw il-kondizzjonijiet u r-regoli dettaljati biex japplikaw I-Artikoli 180 u 181".

13 Skont I-Artikolu 273 ta' din id-direttiva:

"L-Istati Membri jistg?u jimponu obbligi o?rajn li jidhrulhom me?tie?a biex ji?guraw il-?bir korrett ta' VAT u biex ma ssirx frodi, so??ett g?all-?tie?a ta' trattament indaqs bejn transazzjonijiet domesti?i u transazzjonijiet li jsiru bejn Stati Membri minn persuni taxxabbi u sakemm dawn l-obbligi, fin-neozju bejn Stati Membri, ma jag?tux lok g?al formalitajiet konnessi mal-qsim ta' fruntieri.

L-g?a?la skond l-ewwel paragrafu ma tistax tintu?a biex timponi obbligi tal-fatturazzjoni addizzjonali aktar minn dawk stabbiliti fil-Kapitulu 3".

14 L-Artikolu 1 tad-Direttiva 2008/9 jiprovozi:

“Din id-Direttiva tistabbilixxi r-regoli dettaljati g?ar-rifu?joni ta[l-VAT], previsti fl-Artikolu 170 tad-Direttiva 2006/112/KE g?al persuni taxxabbbli, li mhumiex stabbiliti fl-Istat Membru ta’ rifu?joni, li jissodisfaw il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 3.”

15 Skont l-Artikolu 2 ta’ din id-direttiva:

“G?all-finijiet ta’ din id-De?i?joni g?andhom japplikaw id-definizzjonijiet li ?ejjin:

‘persuna taxxabbbli mhux stabbilita fl-Istat Membru ta’ rifu?joni’ tfisser persuna taxxabbbli fis-sens ta’ l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2006/112/KE li ma tkunx stabbilita fl-Istat Membru ta’ rifu?joni i?da stabbilita fit-territorju ta’ Stat Membru ie?or;

[...]

16 L-Artikolu 3 tal-imsemmija direttiva jelenka l-kundizzjonijiet li g?andhom ji?u ssodisfatti sabiex din tapplika g?al persuna taxxabbbli mhux stabbilita fl-Istat Membru ta’ rimbors.

17 Skont l-Artikolu 5 tad-Direttiva 2008/9:

“Kull Stat Membru g?andu jirrimbor?a lil kwalunkwe persuna taxxabbbli mhux stabbilita fl-Istat Membru ta’ rifu?joni kwalunkwe VAT imposta fir-rigward ta’ o??etti jew servizzi fornuti lilha minn persuni o?ra taxxabbbli f’dak l-Istat Membru jew fir-rigward ta’ l-importazzjoni ta’ o??etti f’dak l-Istat Membru, sakemm tali o??etti u servizzi jintu?aw g?all-finijiet tat-transazzjonijiet li ?ejjin:

(a) it-transazzjonijiet imsemmijin fl-Artikoli 169(a) u (b) tad-Direttiva 2006/112/KE;

[...]

Ming?ajr pre?udizzju g?all-Artikolu 6, g?all-finijiet ta’ din id-Direttiva, il-jedd g?al rifu?joni ta’ taxxa fuq id-d?ul g?andu ji?i ddeterminat skond id-Direttiva 2006/112/KE kif applikat fl-Istat Membru ta’ rifu?joni.”

18 L-ewwel paragrafu tal-Artikolu 6 tad-Direttiva 2008/9 huwa fformulat kif ?ej:

“Biex tkun eli?ibbli g?al rifu?joni fl-Istat Membru ta’ rifu?joni, persuna taxxabbbli mhux stabbilita fl-Istat Membru ta’ rifu?joni g?andha twettaq transazzjonijiet li jag?tu lok g?al dritt ta’ tnaqqis fl-Istat Membru ta’ stabbiliment.”

19 L-Artikolu 28(1) ta’ din id-direttiva jippre?i?a li d-dispo?izzjonijiet ta’ din id-Direttiva g?andhom japplikaw g?all-applikazzjonijiet g?al rimbors ippre?entati wara l-31 ta’ Di?embru 2009.

Id-dritt Slovakk

20 L-Artikolu 49(1) u (2) taz-zákon ?. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty (il-Li?i Nru 222/2004 dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud), fil-ver?joni tag?ha applikabbbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar ’il quddiem il-“Li?i Nru 222/2004”), huwa fformulat kif ?ej:

“Id-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa fuq l-o??etti u s-servizzi tieg?u g?andu jori?ina, g?all-persuna taxxabbbli, fid-data li fiha t-taxxa ssir dovuta fir-rigward ta’ dawk l-o??etti u s-servizzi.

Il-persuna taxxabbli tista' tnaqqas mit-taxxa li jkollha t?allas it-taxxa fuq l-o??etti u servizzi u?ati g?all-kunsinna ta' o??etti u l-provvista ta' servizzi, minbarra dawk imsemmija fil-paragrafi 3 u 7. Il-persuna taxxabbli tista' tnaqqas it-taxxa

(a) meta din tkun mitluba minn persuna taxxabbli o?ra fit-territorju nazzjonali g?al o??etti jew servizzi li jkunu ?ew ikkonsenjati jew ippovduti lilha jew li g?andhom ji?u kkonsenjati jew ippovduti lilha.

[...]"

21 Skont l-Artikolu 51(1) ta' din il-li?i:

"Il-persuna taxxabbli tista' te?er?ita d-dritt g?al tnaqqis skont l-Artikolu 49 jekk

(a) fil-mument tat-tnaqqis tat-taxxa msemmija fl-Artikolu 49(2)(a), ikun hemm fattura ta' persuna taxxabbli ma?ru?a skont l-Artikolu 71;

[...]"

22 L-Artikolu 55b(1) tal-imsemmija li?i jiddisponi:

"L-applikant g?andu je?er?ita d-dritt tieg?u g?al rimbors tat-taxxa billi jissottometti applikazzjoni elettronika g?al rimbors permezz tal-portal elettroniku ma?luq mill-Istat Membru li fih ikollu s-sede tal-kumpannija, ?entru ta' attivit?at, negozju, domi?ilju jew residenza abitwali tieg?u. It-talba g?al rimbors g?andha ssir sa mhux iktar tard mit-30 ta' Settembru tas-sena kalendarja wara l-perijodu tar-imbors. Id-Da?ový úrad Bratislav I (l-Amministrazzjoni Fiskali ta' Bratislava I (is-Slovakja)) g?andha tinnotifika immedjatament lill-applikant b'mod elettroniku d-data tal-wasla tat-talba tieg?u g?al rimbors."

23 L-Artikolu 71(1) u (2) tal-Li?i Nru 222/2004 jipprevedi li:

"G?all-finijiet ta' din il-li?i, g?andhom japplikaw id-definizzjonijiet li ?ejjin:

(a) fattura g?andha tfisser kwalunkwe dokument jew messa?? ippreparat fuq karta jew f'format elettroniku skont id-dispo?izzjonijiet ta' din il-li?i jew il-li?i fis-se?? li tirregola l-?ru? tal-fattura fi Stat Membru ie?or;

[...]

Id-dokumenti jew messa??i kollha li jemendaw il-fattura ori?inali u li jirreferu b'mod spe?ifiku u ?ar g?aliha g?andhom jitqiesu b?ala fatturi wkoll."

24 L-Artikolu 45(1) taz-zákon ?. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finan?ných orgánov (il-Li?i Nru 511/1992 dwar l-amministrazzjoni tat-taxxi u ta' tariffi o?rajn u li temenda l-organizzazzjoni tal-awtoritajiet finanzjarji territorjali), fil-ver?joni tag?ha applikabbbli g?all-kaw?a prin?ipali, huwa fformulat kif ?ej:

"(1) Sakemm din il-li?i jew li?i spe?ifika ma tipprovdix mod ie?or, ma tistax ti?i imposta taxxa, u lanqas ?las addizzjonal, u lanqas ma jista' ji?i rrikonoxxut id-dritt g?al rimbors ta' ?las ?ejjed, jew id-dritt g?al rimbors tat-taxxa, wara li jkunu g?addew ?ames snin minn tmiem is-sena li fiha l-persuna taxxabbli kellha tippre?enta dikjarazzjoni tat-taxxa jew dikjarazzjoni o?ra jew kienet obbligata li t?allas it-taxxa ming?ajr il-?tie?a li tippre?enta din id-dikjarazzjoni tat-taxxa jew dikjarazzjoni o?ra, jew is-sena li fiha beda d-dritt, g?all-persuna taxxabbli, g?ar-imbors tal-?las

?ej jed jew id-dritt g?ar-imbors tat-taxxa [...]"

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

25 Matul is-snин tal-2004 sal-2010, Hella Leuchten-Systeme GmbH, kumpannija stabbilita fil-?ermanja, kif ukoll Hella Slovakia Front Lighting s. r. o. u Hella Slovakia – Signal Lighting, kumpanniji stabbiliti fis-Slovakkja (iktar 'il quddiem, flimkien, il-“kumpanniji Hella”), taw lil Volkswagen AG, kumpannija stabbilita fil-?ermanja, forom g?all-manifattura ta' fanali g?al vetturi bil-mutur. F'din I-okka?joni, il-kumpanniji Hella stabbilixxew fatturi ming?ajr il-VAT, li qiesu li din ma kinitx ta' provvista ta' o??etti, i?da ta' “kumpens finanzjarju”, e?enti mill-VAT.

26 Matul is-sena 2010, il-kumpanniji Hella kkonstataw li l-mod kif ppro?edew ma kinitx konformi mad-dritt Slovakk. Huma kienu sussegwentement stabbilixxew fatturi li jindikaw il-VAT dovuta minn Volkswagen g?all-kunsinni tal-o??etti inkwistjoni, skont il-Li?i Nru 222/2004, ippre?entaw dikjarazzjonijiet fiskali addizzjonali g?all-perijodu kollu ta' bejn I-2004 u I-2010 u ?allsu I-VAT lill-ba?it tal-Istat.

27 FI-1 ta' Lulju 2011, Volkswagen bag?tet lill-Amministrazzjoni Fiskali ta' Bratislava (is-Slovakkja) talba g?al rimbors tal-VAT applikata g?al tali fornimenti.

28 B'de?i?joni tat-3 ta' April 2012, din l-amministrazzjoni fiskali laqq?et parzialment din it-talba billi ordnat ir-imbors tal-VAT fl-ammont ta' EUR 1 536 622.92, li tikkorrispondi g?al kunsinni ta' o??etti mwettqa matul is-snин 2007 sa 2010. Min-na?a l-o?ra, hija ?a?ditu inkwantu kienet tirrigwarda l-perijodu bejn is-sena 2004 u s-sena 2006, min?abba l-iskadenza tat-terminu ta' dekadenza ta' ?ames snin previst mid-dritt Slovakk. Hija qieset, f'dan ir-rigward, li d-dritt g?ar-imbors tal-VAT kien beda fid-data tal-kunsinna tal-o??etti, ji?ifieri meta l-VAT saret imponibbli, b'tali mod li d-dritt g?ar-imbors tag?ha, g?all-perijodu bejn is-sena 2004 u s-sena 2006 kienet tiskadi fid-data tal-pre?entata tat-talba g?al rimbors. Din id-de?i?joni ?iet ikkonfermata mid-Direttorat tal-Finanzi tar-Repubblika Slovakka li ja?ixxu b?ala korp ta' appell.

29 Volkswagen ippre?entat rikors inti? g?all-annullament ta' din l-a??ar de?i?joni quddiem il-Krajský súd v Bratislave (il-Qorti Re?jonali ta' Bratislava, is-Slovakkja), li ?a?ditu.

30 G?aldaqstant Volkswagen appellat kontra din is-sentenza quddiem in-Najvyšší súd Slovenskej republiky (il-Qorti Suprema tar-Repubblika Slovakka), il-qorti tar-rinviju, billi sostniet li l-interpretazzjoni tad-dritt intern dwar l-iffissar tal-punt ta' tluq tat-terminu ta' dekadenza ta' ?ames snin, previst fl-Artikolu 45(1) tal-Li?i Nru 511/1992, fil-ver?joni tag?ha applikabqli g?all-kaw?a prin?ipali, ma kinitx konformi mal-li?i tal-UE u lanqas mal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, id-dritt g?ar-imbors tal-VAT ma jirri?ultax, fil-fehma tag?ha, ?lief meta kunsinna ta' o??etti jew provvista ta' servizzi tkun saret u li l-VAT kienet ?iet applikata mill-fornitur g?all-?ru? ta' fattura. It-terminu ta' dekadenza ma jistax jibda jiddekorri jekk dawn i?-?ew? kundizzjonijiet ma humiex issodisfatti.

31 Li ti?i evalwata l-fondatezza tal-argument ta' Volkswagen u, g?aldaqstant, li ji?i ddeterminat il-mument li minnu beda jiddekorri t-terminu ta' ?ames snin li matulu l-persuni taxxabli jistg?u, ta?t piena ta' dekadenza, jitbu r-imbors tal-VAT dovuta, in-Najvyšší súd Slovenskej republiky (il-Qorti Suprema tar-Repubblika Slovakka) tistaqsi dwar il-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni ta' prassi tal-awtoritajiet tat-taxxa li dan it-terminu jibda jiddekorri mid-data tal-kunsinna ta' o??ett jew tal-provvista ta' servizz su??ett g?all-VAT.

32 F'dawn i?-irkustanzi, in-Najvyšší súd Slovenskej republiky (il-Qorti Suprema tar-Repubblika Slovakka) idde?idet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel id-domandi preliminari li ?ejjin lill-Qorti tal?-ustizzja:

"1) Id-Direttiva 2008/9 u d-dritt g?ar-imbors tat-taxxa g?andhom ji?u interpretati fis-sens li l-e?er?izzju tad-dritt g?ar-imbors tal-VAT je?i?i ne?essarjament li ji?u osservati ?ew? kundizzonijiet kumulattivi, ji?ifieri

i) il-kunsinna ta' o??ett jew il-provvista ta' servizz, u

ii) I-applikazzjoni tal-VAT mill-fornitur fuq il-fattura.

Fi kliem ie?or, huwa possibbli li r-imbors tat-taxxa jntalab mill-persuna taxxabbi li fir-rigward tag?ha ma tkunx ?iet applikata I-VAT permezz ta' fattura?

2) Il-fatt li t-terminu g?ar-imbors tat-taxxa ji?i kkalkolat minn mument li fih ma jkunux issodisfatti I-kundizzonijiet sostantivi g?all-applikazzjoni tad-dritt g?ar-imbors tat-taxxa huwa konformi mal-prin?ipju ta' proporzjonalità jew ta' newtralità tal-VAT?

3) Id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 167 u tal-Artikolu 178(a) tad-Direttiva [2006/112] g?andhom ji?u interpretati, fid-dawl tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, fis-sens li, fi?-irkustanzi ta' dan il-ka? u bil-kundizzjoni li ji?u osservati I-kundizzonijiet sostantivi u pro?edurali ne?essarji g?all-e?er?izzju tad-dritt g?at-tnaqqis tat-taxxa, jipprekludu li I-awtoritajiet fiskali jirrifutaw li jag?tu lil persuna taxxabbi d-dritt g?ar-imbors tat-taxxa e?er?itat fit-terminu previst mid-Direttiva 2008/9, liema taxxa tkun ?iet applikata fir-rigward tag?ha mill-fornitur fuq il-fattura u tkun in?abret minn dan tal-a??ar qabel I-iskadenza tat-terminu ta' dekadenza stabbilit mid-dritt nazzjonali?

4) Fid-dawl tal-prin?ipju ta' newtralità u tal-prin?ipju ta' proporzjonalità, li huma prin?ipji fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT, I-awtoritajiet Slovakki e??edew il-limiti ta' dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq I-g?an iddefinit mid-Direttiva [2006/112] sa fejn irrifutaw li jag?tu lill-persuna taxxabbi d-dritt g?ar-imbors tat-taxxa m?allsa g?ar-ra?uni li t-terminu ta' dekadenza previst mid-dritt nazzjonali g?ar-imbors tat-taxxa kien skada meta, matul id-dekorrenza ta' dan it-terminu, il-persuna taxxabbi ma setg?etx te?er?ita d-dritt tag?ha g?ar-imbors tat-taxxa u minkejja li t-taxxa kienet in?abret korrettament u r-riskju ta' frodi fiskali jew ta' nuqqas ta' ?las tat-taxxa kien ?ie totalment esku??"

5) Il-prin?ipju ta' ?ertezza legali, il-prin?ipju ta' aspettattivi le?ittimi u d-dritt g?al amministrazzjoni tajba fis-sens tal-Artikolu 41 tal-[Karta] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu interpretazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tad-dritt nazzjonali li skontha, g?all-finijiet tal-osservanza tat-terminu g?ar-imbors [tal-VAT], hija d-data tad-de?i?joni tal-awtoritajiet fiskali dwar ir-imbors tat-taxxa li hija determinanti, u mhux id-data tal-e?er?izzju mill-persuna taxxabbi tad-dritt g?ar-imbors tat-taxxa?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq I-ewwel sar-raba' domanda

33 Permezz tal-ewwel erba' domandi tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk id-dritt tal-Unjoni g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi I-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li tipprovdi li, f?irkustanzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali fejn il-VAT ?iet iffatturata lill-persuna taxxabbi u m?allsa minnha diversi snin wara I-kunsinna tal-o??etti inkwistjoni, il-benefi??ju tad-dritt g?ar-imbors tal-VAT ji?i rrifutat, g?ar-ra?uni li t-terminu ta' dekadenza previst mill-imsemmija le?i?lazzjoni g?all-e?er?izzju ta' dan id-dritt kien beda

jiddekorri mid-data tal-kunsinna u skada qabel ma tressqet it-talba g?ar-imbors.

34 Sabiex ting?ata risposta g?al din id-domanda, g?andu ji?i mfakkar li d-Direttiva 2008/9 g?andha, skont l-ewwel Artikolu tag?ha, b?ala g?an li tiddefinixxi l-modalitajiet ta' rimbors tal-VAT, previsti fl-Artikolu 170 tad-Direttiva 2006/112, g?al persuni taxxabbi mhux stabbiliti fl-Istat Membru ta' rimbors, li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 3 tad-Direttiva 2008/9.

35 Madankollu, id-Direttiva 2008/9 ma g?andhiex l-g?an li tiddetermina l-kundizzjonijiet g?all-e?er?izzju u lanqas il-portata tad-dritt g?ar-imbors. Fil-fatt it-tieni paragrafu tal-Artikolu 5 ta' din id-direttiva jipprevedi, ming?ajr pre?udizzju g?all-Artikolu 6 tag?ha u g?all-finijiet ta' din tal-a??ar, id-dritt g?ar-imbors tal-VAT tal-input im?allsa g?andu ji?i ddeterminat skont id-Direttiva 2006/112 kif applikata fl-Istat Membru tar-imbors.

36 B'hekk, id-dritt, g?al persuna taxxabbi stabbilita fi Stat Membru, li tikseb rimbors tal-VAT im?allsa fi Stat Membru ie?or, kif irregolat mid-Direttiva 2008/9, jirrifletti d-dritt, mog?ti lilha mid-Direttiva 2006/112, li tnaqqas il-VAT tal-input im?allsa fl-Istat Membru tag?ha stess (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-25 ta' Ottubru 2012, Daimler u Widex, C?318/11 u C?319/11, EU:C:2012:666, punt 41 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

37 Skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, id-dritt tal-persuni taxxabbi li jnaqqsu mill-VAT li huma g?andhom i?allsu l-VAT dovuta jew im?allsa g?al o??etti akkwistati u s-servizzi r?evuti minnhom jikkostitwixxi prin?ipju fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT stabbilita mil-le?i?lazzjoni tal-Unjoni (sentenza tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex, C?518/14, EU:C:2016:691, punt 26 u l-?urisprudenza ??itata).

38 Is-sistema ta' tnaqqis u, g?aldaqstant, ta' rimbors, hija inti?a li te?les kompletament lin-negojant mill-pi? tal-VAT dovuta jew im?allsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomi?i tieg?u kollha. Is-sistema komuni tal-VAT konsegwentement tiggarantixxi n-newtralit? fir-rigward tal-pi? fiskali tal-attivitajiet ekonomi?i kollha, irrISPettivamente mill-g?anijiet jew mir-ri?ultati ta' dawn l-attivitajiet, sakemm l-imsemija attivitajiet ikunu, fil-prin?ipju, huma stess su??etti g?all-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex, C?518/14, EU:C:2016:691, punt 27, u tal-21 ta' Settembru 2017, SMS group, C?441/16, EU:C:2017:712, punt 40 u l-?urisprudenza ??itata).

39 Kif il-Qorti tal-?ustizzja enfasizzat ripetutament, id-dritt g?al tnaqqis previst fl-Artikoli 167 et seq. tad-Direttiva 2006/112 jag?mel parti integrali mill-mekkani?mu tal-VAT u fil-prin?ipju ma jistax ji?i limitat. B'mod partikolari, dan id-dritt ji?i e?er?itat immedjatament g?at-taxxi kollha li jkunu ?ew imposti fuq it-tran?azzjonijiet tal-input imwettqa (sentenza tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex, C?518/14, EU:C:2016:691, punt 37, u tad-19 ta' Ottubru 2017, Paper Consult, C?101/16, EU:C:2017:775, punt 36 u l-?urisprudenza ??itata).

40 Id-dritt g?at-tnaqqis tal-VAT huwa madankollu su??ett g?all-osservanza ta' rekwi?iti jew kundizzjonijiet kemm sostantivi kif ukoll pro?edurali (sentenza tad-19 ta' Ottubru 2017, Paper Consult, C?101/16, EU:C:2017:775, punt 38).

41 Fir-rigward tar-rekwi?iti jew tal-kundizzjonijiet sostantivi, mill-Artikolu 168(a) tad-Direttiva 2006/112 jirri?ulta li, sabiex tkun tista' tibbenefika mill-imsemmi dritt, je?tie?, minn na?a, li l-persuna kkon?ernata tkun "persuna taxxabbi" fis-sens ta' din id-direttiva u, min-na?a l-o?ra, li l-o??etti jew is-servizzi invokati b?ala ba?i g?al dan id-dritt ta' tnaqqis tal-VAT tal-output jintu?aw mill-persuna taxxabbi g?all-b?onnijiet tat-tran?azzjonijiet taxxabbi tag?ha u li, tal-input, dawn l-o??etti jew dawn is-servizzi ji?u kkunsinnati minn persuna taxxabbi o?ra (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex, C?518/14, EU:C:2016:691, punt 28 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tad-19 ta' Ottubru 2017, Paper Consult, C?101/16, EU:C:2017:775, punt 39).

42 Fir-rigward tal-modalitajiet g?all-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT, li jixxiebhu g?al rekwi?iti jew g?al kundizzjonijiet ta' natura formali, I-Artikolu 178(a) tad-Direttiva 2006/112 jipprevedi li l-persuna taxxabbli g?andu jkollha fattura stabbilita skont I-Artikoli 220 sa 236 u l-Artikoli 238 sa 240 ta' din (sentenza tad-19 ta' Ottubru 2017, Paper Consult, C?101/16, EU:C:2017:775, punt 40).

43 Minn dak kollu li ntqal jirri?ulta li, kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 58 tal-konklu?jonijiet tieg?u, g?alkemm, bis-sa??a tal-Artikolu 167 tad-Direttiva 2006/112, id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT jibda fid-data li fiha t-taxxa ssir dovuta, l-e?er?izzju tal-imsemmi dritt mhuwiex fil-prin?ipju possibbli, skont l-Artikolu 178 ta' din id-direttiva, ?lief mill-mument meta l-persuna su??etta g?at-taxxa jkollha fil-pussess tag?ha fattura (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex, C?518/14, EU:C:2016:691, punt 35 u l-?urisprudenza ??itata).

44 Skont l-Artikolu 167 u l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 179 tad-Direttiva 2006/112, id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT ise??, b?ala prin?ipju, fl-istess perijodu b?al dak li fih in?oloq, ji?ifieri fil-mument meta t-taxxa ssir dovuta.

45 Madankollu, skont l-Artikoli 180 u 182 ta' din id-direttiva, persuna taxxabbli tista' ti?i awtorizzata li te?er?ita t-naqqis tal-VAT anki jekk ma tkunx e?er?itat id-dritt tag?ha matul il-perijodu li fih dan id-dritt in?oloq, su??ett, madankollu, g?all-osservanza tal-kundizzjonijiet u tal-modalitajiet stabbiliti mil-le?i?lazzjonijiet nazzjonali (sentenza tat-28 ta' Lulju 2016, Astone, C?332/15, EU:C:2016:614, punt 32 u l-?urisprudenza ??itata).

46 Madankollu, il-possibbiltà li ji?i e?er?itat id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT ming?ajr limitu fi?-?mien tmur kontra l-prin?ipju ta' ertezza legali, li je?i?i li s-sitwazzjoni fiskali tal-persuna taxxabbli, fid-dawl tad-drittijiet u obbligi tag?ha fil-konfront tal-amministrazzjoni fiskali, ma tistax tkun ikkontestata indefinitivament (sentenza tat-28 ta' Lulju 2016, Astone, C?332/15, EU:C:2016:614, punt 33 u l-?urisprudenza ??itata).

47 Il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li terminu ta' dekadenza li l-iskadenza tieg?u g?andu b?ala konsegwenza li jissanzjona lill-persuna taxxabbli li ma hijiex suffi?jentement dili?enti, li naqset milli titlob it-naqqis tat-taxxa tal-input fuq il-VAT, li ttellifha d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT, ma jkunx ikkunsidrat b?ala inkompatibbli mas-sistema stabbilita mid-Direttiva 2006/112, sakemm, minn na?a, li dan it-terminu japplika bl-istess mod g?ad-drittijiet simili fil-qasam fiskali bba?ati fuq id-dritt intern u g?al dawk ibba?ati fuq id-dritt tal-Unjoni (prin?ipju ta' ekwivalenza) u, min-na?a l-o?ra, li fil-prattika ma jag?milx impossibbli jew e??essivamente diffi?li l-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT (prin?ipju ta' effettività) (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-28 ta' Lulju 2016, Astone, C?332/15, EU:C:2016:614, punti 34 u 35 u l-?urisprudenza ??itata).

48 Barra minn hekk, skont l-Artikolu 273 tad-Direttiva 2006/112, l-Istati Membri jistg?u jipprevedu obbligi o?ra li huma jqisu me?tie?a sabiex ji?guraw il-?bir korrett tal-VAT u sabiex ti?i evitata l-frodi. Il-?lieda kontra l-frodi, l-eva?joni fiskali u l-abbu?i eventwali hija, fil-fatt, g?an irrikonoxxut u inkora??ut minn din id-direttiva. Madankollu, il-mi?uri li l-Istati Membri jistg?u jadottaw, bis-sa??a tal-Artikolu 273 tag?ha ma g?andhomx imoru lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?qu tali g?anijiet. Dawn ma jistg?ux, g?aldaqstant jintu?aw b'mod tali li huma jikkontestaw b'mod sistematiku d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT, u, g?aldaqstant, in-newtralità tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-28 ta' Lulju 2016, Astone, C?332/15, EU:C:2016:614, punti 49 u 50 u l-?urisprudenza ??itata).

49 F'dan il-ka?, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li, jekk il-provvisti ta' o??etti inkwistjoni se??ew matul is-snin 2004 sa 2010, il-kumpanniji Hella ma g?amlux a??ustament tal-VAT ?lief tul is-sena 2010 bit-twaqqif ta' fatturi li jinkludu l-VAT, billi bag?tet dikjarazzjonijiet fiskali addizzjonali lill-

awtorità nazzjonal kompetenti u billi t?allas l-ammont tal-VAT dovut lit-Te?or pubbliku. Minn dan jirri?ulta wkoll li r-riskju ta' frodi fiskali jew tan-nuqqas ta' ?las tal-VAT ?ie mi??ud. F'dawn i?-?irkustanzi, VW ?iet fl-impossibbiltà o??ettiva li te?er?ita d-dritt tag?ha g?al rimbors qabel din ir-regolarizzazzjoni, peress illi ma pprovdietx qabel fatturi u lanqas kienet taf li l-VAT kienet dovuta.

50 Fil-fatt, huwa biss wara din ir-regolarizzazzjoni li l-kundizzjonijiet sostantivi u pro?edurali li jag?tu dritt g?al tnaqqis tal-VAT kienu ssodisfatti u li Volkswagen setg?et g?alhekk titlob li tkun me?lusa mill-pi? tal-VAT dovuta jew im?allsa skont id-Direttiva 2006/112 u l-prin?ipju ta' newtralità fiskali. G?alhekk, peress li Volkswagen ma wrietz nuqqas ta' dili?enza, u fin-nuqqas ta' abbu? jew ta' kollu?joni frawdolenti mal-kumpanniji Hella, terminu ta' dekadenza li beda jiddekorri mid-data tal-kunsinna ta' o??etti u kien, g?al ?erti perijodi, skada qabel din ir-regolarizzazzjoni ma setax ji?i validament invokat kontra d-dritt g?ar-imbors tal-VAT.

51 Konsegwentement, ir-risposta g?all-ewwel sar-raba' domanda g?andha tkun li d-dritt tal-Unjoni g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi l-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li tipprovdi li, f'?irkustanzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali fejn il-VAT ?iet iffatturata lill-persuna taxxabbi u m?allsa minnha diversi snin wara l-kunsinna tal-o??etti inkwistjoni, il-benefi??ju tad-dritt g?ar-imbors tal-VAT ji?i rrifjutat, g?ar-ra?uni li t-terminu ta' dekadenza previst mill-imsemmija le?i?lazzjoni g?all-e?er?izzju ta' dan id-dritt kien beda jiddekorri mid-data tal-kunsinna u kien skada qabel ma tressqet it-talba g?al rimbors.

Fuq il-?ames domanda

52 Fid-dawl tar-risposta mog?tija g?all-ewwel sar-raba' domanda, li minnhom jirri?ulta li l-konformità ta' le?i?lazzjoni jew ta' prassi nazzjonal mad-dritt tal-Unjoni tista', f'?irkustanzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ti?i evalwata fid-dawl tad-Direttiva 2006/112, ma hemmx lok li ting?ata risposta g?all-?ames domanda.

Fuq l-ispejje?

53 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, II-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

Id-dritt tal-Unjoni g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi l-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li tipprovdi li, f'?irkustanzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali fejn it-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) ?iet mitluba lill-persuna taxxabbi u m?allsa minnha numru ta' snin wara l-kunsinna tal-o??etti inkwistjoni, il-benefi??ju tad-dritt g?ar-imbors tal-VAT ji?i rrifjutat, g?ar-ra?uni li t-terminu ta' dekadenza previst mill-imsemmija le?i?lazzjoni g?all-e?er?izzju ta' dan id-dritt kien beda jiddekorri mid-data tal-kunsinna u kien skada qabel ma tressqet it-talba g?al rimbors.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: is-Slovakk.